

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 mars 2024

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'ancien Code civil
afin de permettre l'adoption
par un parent supplémentaire**

Amendements

Voir:

Doc 55 **3539/ (2022/2023)**:
001: Proposition de loi de M. Geens.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 maart 2024

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het oud Burgerlijk Wetboek,
teneinde opeenvolgende plusouderadopties
mogelijk te maken**

Amendementen

Zie:

Doc 55 **3539/ (2022/2023)**:
001: Wetsvoorstel van de heer Geens.

11831

N° 1 de M. **Geens**

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. Dans le livre II, titre VIII, chapitre Ier, section 2, § 1er, D, de l’ancien Code civil, il est inséré un article 347-1/1 rédigé comme suit:

“Art. 347-1/1. Un majeur qui a déjà été adopté, de manière simple ou plénière, par le conjoint, le cohabitant ou l’ancien partenaire de l’un de ses parents peut être adopté une nouvelle fois du vivant de l’adoptant par le conjoint, le cohabitant ou l’ancien partenaire de son autre parent, même décédé, si toutes les conditions requises pour l’établissement de la nouvelle adoption sont remplies.””

JUSTIFICATION

Cet amendement propose d’insérer un nouvel article après l’article 347-1 de l’ancien Code civil, compte tenu de la différence d’approche entre la disposition proposée et ledit article de l’ancien Code civil. En effet, les points 1°, 2° et 3° de l’article 347-1 de l’ancien Code civil, renvoient chaque fois à des situations où l’adoption existante soit n’a plus de substance (1°: adoptant décédé), soit a déjà pris fin (2°: adoption simple révoquée ou adoption antérieure révisée), soit prend fin par la nouvelle adoption (3°: le jugement de la nouvelle adoption à la demande du ministère public met fin à l’adoption précédente), alors que l’intention est, en l’espèce, de maintenir l’adoption existante et donc de permettre l’adoption “croisée” par un beau-parent.

En outre, cet amendement limite la possibilité d’adoption par plusieurs parents supplémentaires successifs aux enfants majeurs. Actuellement, l’autorité parentale sur un enfant ne peut être exercée que par deux parents au maximum. Par conséquent, les nouveaux partenaires des parents exerçant l’autorité parentale ne peuvent adopter un enfant mineur. Dans l’attente d’une réforme approfondie du droit de la filiation dans laquelle seront notamment envisagées les modalités d’exercice de l’autorité parentale ou un statut du parent

Nr. 1 van de heer **Geens**

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 2. In boek I, titel VIII, hoofdstuk I, afdeling 2, § 1, D, van het oud Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 347-1/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 347-1/1. Een meerderjarige die reeds geadopteerd werd door de echtgenoot, de samenwonende of de voormalige partner van een van zijn ouders, ongeacht of het daarbij gaat om een gewone dan wel om een volle adoptie, kan ook tijdens het leven van de adoptant worden geadopteerd door de echtgenoot, de samenwonende of de voormalige partner van zijn andere ouder, zelfs overleden, indien alle voorwaarden gesteld voor de totstandkoming van de tweede adoptie zijn vervuld.””

VERANTWOORDING

Er wordt geopteerd voor het invoeren van een nieuw artikel na artikel 347-1 oud BW gelet op de andere insteek van de voorgestelde bepaling in vergelijking tot die van artikel 347-1 oud BW. Immers in de punten 1°, 2° en 3° van artikel 347-1 oud BW gaat het telkens om situaties waarbij de bestaande adoptie hetzij geen substantie meer heeft (1°: adoptant overleden), hetzij reeds beëindigd is (2°: gewone adoptie herroepen of vorige adoptie herzien), hetzij door de nieuwe adoptie beëindigd wordt (3°: door het uitspreken van de nieuwe adoptie op vordering van het openbaar ministerie wordt de vorige adoptie beëindigd), terwijl het hier de bedoeling is dat de bestaande adoptie gehandhaafd wordt en er dus een “kruiselingse stief-ouderadoptie” zou kunnen ontstaan.

Verder beperkt dit amendement de mogelijkheid van de opeenvolgende plusouderadopties tot de meerderjarige kinderen. Op heden kan het ouderlijk gezag ten aanzien van een kind door maximum twee ouders uitgeoefend worden. De adoptie van het minderjarige kind door de nieuwe partners van de ouders, die het ouderlijk gezag uitoefenen, is bijgevolg niet mogelijk. In afwachting van een grondige hervorming van het afstammingsrecht waarbij onder meer wordt nagedacht over de wijze van uitoefening van het ouderlijk gezag of over

supplémentaire, nous souhaitons rendre possible l'adoption croisée d'enfants majeurs par un parent supplémentaire.

een statuut voor plusouders, wensen de indieners alvast de kruiselingse plusouderadoptie van meerderjarige kinderen mogelijk te maken.

Koen Geens (cd&v)

N° 2 de M. **Geens**

Art. 3 (*nouveau*)

Insérer un article 3 rédigé comme suit:

“Dans l’article 353-2 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié en dernier lieu par la loi du 6 juillet 2017, dans le paragraphe 2, les mots “l’article 347-1” sont remplacés par les mots “les articles 347-1 et 347-1/1.”

JUSTIFICATION

Le régime de l’adoption par plusieurs parents supplémentaires successifs étant désormais repris sous le nouvel article 347-1/1, il convient d’insérer une référence à cet article dans l’article 353-2 de l’ancien Code civil relatif à l’attribution du nom. Un régime relatif au nom de l’adopté est ainsi également prévu pour l’adoption croisée par un parent supplémentaire.

Il importe à cet égard de mentionner l’article 353-3 de l’ancien Code civil, qui s’énonce comme suit: “Si l’adopté est âgé de plus de dix-huit ans, les parties peuvent solliciter du tribunal qu’aucune modification ne soit apportée au nom de l’adopté “. Le majeur qui a été adopté par son/ses parent(s) supplémentaire(s) peut donc conserver son nom. En principe, cela nécessite le consentement des adoptants, ce qui ne semble pas poser de problème dans le cadre d’une adoption croisée par un parent supplémentaire (article 353-5 de l’ancien Code civil).

Nr. 2 van de heer **Geens**

Art. 3 (*nieuw*)

Een artikel 3 invoegen, luidende:

“Art. 3. In artikel 353-2 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij wet van 24 april 2003 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 juli 2017, in paragraaf 2, worden de woorden “artikel 347-1” vervangen door de woorden “de artikelen 347-1 en 347-1/1.”

VERANTWOORDING

Nu de regeling voor opeenvolgende plusouderadopties wordt ondergebracht in een nieuw artikel 347-1/1, is het aangewezen een verwijzing naar dit artikel in te voegen in het artikel 353-2 van het oud Burgerlijk Wetboek inzake de naamgeving. Zo wordt ook voor de kruiselingse plusouderadoptie in een regeling voor de naam van de geadopteerde voorzien.

Belangrijk is daarbij te wijzen op artikel 353-3 van het oud Burgerlijk Wetboek, dat luidt als volgt: “Is de geadopteerde ouder dan achttien jaar, dan kunnen de partijen de rechtbank vragen dat de naam van de geadopteerde onveranderd blijft”. De meerderjarige die geadopteerd wordt door zijn plusouder(s) kan dus zijn naam behouden. In principe is daarvoor de instemming van de adoptanten vereist, hetgeen in het kader van een kruiselingse plusouderadoptie geen probleem met zich lijkt mee te brengen (artikel 353-5 oud BW).

Koen Geens (cd&v)

N° 3 de M. **Geens**Art. 4 (*nouveau*)**Insérer un article 4 rédigé comme suit:**

“Art. 4. Dans l’article 353-18 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003 et modifié par la loi du 20 février 2017, il est inséré un alinéa 3 rédigé comme suit:

“Lorsqu’une adoption simple est prononcée par application de l’article 347-1/1, les effets de la première adoption subsistent, qu’il s’agisse d’une adoption simple ou plénière.””

JUSTIFICATION

Les effets de l’adoption croisée par un beau-parent, telle que proposée, doivent être réglés par la loi. Pour ce faire, l’idéal est d’insérer un nouvel alinéa dans l’article 353-18 de l’ancien Code civil (sous la section 3. “Dispositions propres à chaque sorte d’adoption”, “§ 1. De l’adoption simple”), en précisant que l’adoption croisée par un beau-parent proposée peut uniquement prendre la forme d’une adoption simple. Contrairement à une nouvelle adoption en vertu de l’article 347-1, 1° ou 3° de l’ancien Code civil, l’intention est que, dans le cas de cette adoption croisée par un beau-parent, les effets de la première adoption restent inchangés, qu’il s’agisse d’une adoption simple ou plénière.

Nr. 3 van de heer **Geens**Art. 4 (*nieuw*)**Een artikel 4 invoegen, luidende:**

“Art. 4. In artikel 353-18 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 20 februari 2017, wordt een derde lid ingevoegd, luidende:

“Wanneer overeenkomstig artikel 347-1/1 een gewone adoptie wordt uitgesproken, blijven de gevolgen van de eerste adoptie bestaan, ongeacht of dit een gewone dan wel een volle adoptie is.””

VERANTWOORDING

De gevolgen van de voorgestelde kruiselingse stiefouderadoptie moeten in de wet worden geregeld. Dit kan best gebeuren door een nieuw lid in te voegen in artikel 353-18 oud BW (onder afdeling 3. Bepalingen eigen aan iedere vorm van adoptie”, “§ 1. Gewone adoptie”), nu de voorgestelde kruiselingse stiefouderadoptie enkel een gewone adoptie kan zijn. De bedoeling is, in tegenstelling tot wat het geval is bij een nieuwe adoptie overeenkomstig artikel 347-1, 1° of 3° oud BW, dat bij deze kruiselingse stiefouderadoptie de gevolgen van de eerste adoptie onverminderd blijven bestaan, zowel ingeval dit een gewone adoptie is als in geval dit een volle adoptie is.

Koen Geens (cd&v)